

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Érkezett: 2013 DEC 12.

Ellenjegyezte:

Dr. Navracsics Tibor

közigazgatási és igazságügyi

miniszter h.

T/3479/44. számú

EGYSÉGES JAVASLAT

**a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári
kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról**

szóló T/3479. számú törvényjavaslat

ZÁRÓSZAVAZÁSÁHOZ

Budapest, 2013. december

2013. évi ... törvény
a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a
népszavazási eljárásról

Alkotmányos alapelv, hogy a hatalom birtokosa a nép. Hatalmát az Alaptörvény keretei között, elsősorban választott képviselői útján gyakorolja. A demokratikus hatalomgyakorlás része, hogy az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében a polgárok közvetlenül, népszavazás útján is részt vehessenek. Ugyanezen jogok a helyi közhatalom gyakorlása keretében a helyi önkormányzat közösségét is megilletik.

Ezekre az elvi alapokra figyelemmel, az Alaptörvény 8. cikkének és 31. cikk (2) bekezdésének végrehajtására az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét – az e törvényben foglalt eltérésekkel – alkalmazni kell.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság az e törvényben szabályozott eljárásokkal kapcsolatos jogszabályok egységes értelmezése érdekében a választási szervek számára iránymutatást adhat ki.

II. Fejezet

Országos népszavazás kezdeményezése

1. A választópolgári kezdeményezés szervezője

2. § (1) Országos népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést

a) olyan magánszemély, aki az országgyűlési képviselők választásán választó lehet,

b) párt,

c) a nem párt jogállású egyesület (a továbbiakban: egyéb egyesület) a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben

szervezhet.

(2) Egy kezdeményezésnek több szervezője is lehet. Ebben az esetben a szervezők egy személyt jelölnek ki a választási szervekkel való kapcsolattartásra.

2. A népszavazásra javasolt kérdés benyújtása

3. § (1) A szervezőnek a népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán, az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – a kérdés hitelesítése céljából – be kell nyújtania a Nemzeti Választási Bizottsághoz.

(2) Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

(3) A magánszemély szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját, ennek hiányában a magyar állampolgárságát igazoló okirata számát közli a Nemzeti Választási Bizottsággal.

(4) Az egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor.

(5) A Nemzeti Választási Iroda a párt és az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

4. § (1) A kérdést legalább húsz, de legfeljebb harminc választópolgár támogató aláírásával ellátva kell benyújtani.

(2) A támogató aláírások gyűjtését megelőzően a szervezőnek az adatkezelést az adatvédelmi nyilvántartásba be kell jelentenie.

(3) A támogató választópolgár aláírására a 15. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni.

(4) A Nemzeti Választási Iroda a központi névjegyzékben ellenőrzi a szervező és a támogató választópolgárok választójogát.

(5) A támogató választópolgárok számának megállapításakor a magánszemély szervezőt is figyelembe kell venni.

5. § A köztársasági elnök és a Kormány az általa kezdeményezett népszavazásra javasolt kérdést – hitelesítés céljából – benyújtja a Nemzeti Választási Bizottsághoz.

6. § (1) A kérdést személyesen vagy postai úton lehet benyújtani.

(2) A benyújtás időpontjának a kérdés Nemzeti Választási Irodánál történő érkeztetése számít.

7. § A kérdés benyújtását követő munkanapon a Nemzeti Választási Iroda nyilvánosságra hozza a benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét.

8. § (1) A kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés

a) a Nemzeti Választási Iroda elnökének a 10. § (1) bekezdése szerinti elutasító döntését követő tizenhat napon belül, ha az ismételt benyújtásra nem kerül sor,

b) a kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig,

c) a népszavazási kezdeményezés visszavonásáig,

d) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig,

e) a népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig,

f) a népszavazás megtartásáig, vagy

g) a 31. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig.

(2) Az (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti esetben az ott megjelölt időpontot követő harminc napon belül újabb, azonos tárgyú kérdést

- a) nem nyújthat be ugyanazon szervező vagy ugyanazon – az 5. § szerinti – kezdeményező,
- b) a 4. § szerint támogató választópolgár nem támogathat, és annak nem lehet szervezője,
- c) a 4. § szerint nem támogathat az, aki a megelőző, azonos tárgyú kezdeményezés magánszemély szervezője volt.

(3) Két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok – akár részben – azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának az Országgyűlésre.

9. § (1) A népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.

(2) A népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szemérem sértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

3. A kérdés hitelesítése

10. § (1) Ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 2–4. §-ban, a 6. §-ban és a 8. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a Nemzeti Választási Iroda elnöke a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé. Az elutasító határozat tartalmára és közlésére a Ve. 46. §, 47. §, 48. § (3) bekezdése és 50. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnökének határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a Nemzeti Választási Bizottság napirendjére kell tűzni, kivéve, ha a támogató választópolgárok száma – beleértve a magánszemély szervezők számát is – nem éri el a húszat.

(3) Ha a szervező a kérdést a Nemzeti Választási Iroda elnöke elutasító határozatának közlését követő tizenöt napon belül nyújtja be ismételten, a 8. § alkalmazásában az első benyújtás időpontját kell a kérdés benyújtása időpontjának tekinteni.

11. § A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A Nemzeti Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

12. § Ha a kérdés szemérem sértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést tartalmaz, a Nemzeti Választási Bizottság érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja a kezdeményezést.

13. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről szóló határozatát – nyolc napon belül – a Magyar Közlönyben közzéteszi.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítésének megtagadásáról – beleértve a kezdeményezés visszautasításáról – szóló határozatáról a Magyar Közlönyben közleményt tesz közzé, amely tartalmazza

- a) a határozat számát,
- b) a hitelesítés megtagadásának tényét, valamint
- c) tájékoztatást arról, hogy a határozat megtekinthető a választások hivatalos honlapján.

(3) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról – beleértve a kezdeményezés visszautasításáról – szóló határozatát annak meghozatala napján közzéteszi a választások hivatalos honlapján.

14. § (1) A kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét vagy jogorvoslat esetén a Kúria hitelesítő határozatot helybenhagyó vagy a kérdést hitelesítő döntésének a Magyar Közlönyben való közzétételét követő öt napon belül a Nemzeti Választási Iroda elnöke hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, és azt átadja a szervezőnek.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság elnöke a köztársasági elnök vagy a Kormány által benyújtott kérdés hitelesítéséről a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén a Kúria hitelesítő határozatot helybenhagyó vagy a kérdést hitelesítő döntésének a Magyar Közlönyben való közzétételét – követő öt napon belül tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

4. Az aláírásgyűjtés

15. § (1) Országos népszavazás elrendelésére irányuló választópolgári kezdeményezést az aláírásgyűjtő ív hitelesítési záradékkal ellátott mintapéldányáról készített másolaton lehet támogatni. A támogató aláírás nem vonható vissza.

(2) Az aláírásgyűjtő íven a saját kezű aláírás mellett – az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából – fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját vagy magyar állampolgárságát igazoló okiratának számát, valamint anyja nevét. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(3) Egy választópolgár a kezdeményezést csak egy aláírással támogathatja, a további aláírásai érvénytelenek.

(4) Az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltünteteti nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el.

16. § (1) Aláírást a választópolgárok zaklatása nélkül – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – bárhol lehet gyűjteni.

(2) Nem gyűjthető aláírás

a) az aláírást gyűjtő és az aláíró munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetőleg munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,

b) a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,

- c) tömegközlekedési eszközön,
- d) állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,
- e) egészségügyi szolgáltató helyiségében,
- f) felsőoktatási és köznevelési intézményben.

(3) Az aláírásért az aláíró választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az aláíró választópolgár az aláírásért nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését.

17. § A 15. §-ban foglaltaknak nem megfelelő vagy a 16. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírás érvénytelen.

18. § (1) Az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napját megelőző és követő negyvenedik nap között szünetel az aláírásgyűjtés.

(2) Ha a szervező az aláírásgyűjtést az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek vagy a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napját megelőző negyvenedik napig nem fejezi be, az addig összegyűjtött aláírásokat tartalmazó aláírásgyűjtő íveket legkésőbb a szavazás napját megelőző harminckilencedik napon át kell adnia a Nemzeti Választási Irodának. A határidőben át nem adott aláírásgyűjtő íveken gyűjtött aláírás érvénytelen.

(3) A szavazás napját követő negyvenedik napon a Nemzeti Választási Iroda elnöke új hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést kizárólag az új hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatán lehet folytatni.

5. Az aláírások ellenőrzése

19. § (1) A szervező az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítési záradékkal történő ellátását követő százhusz napon belül, egy alkalommal nyújthatja be a népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő íveit a Nemzeti Választási Bizottsághoz az aláírások ellenőrzése céljából.

(2) A késedelmesen, pótlólag, valamint a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen.

20. § Az aláírásgyűjtő ív benyújtását követően a szervező nem vonhatja vissza a népszavazási kezdeményezést.

21. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság gondoskodik az aláírások ellenőrzéséről. A 19. § (2) bekezdése szerint benyújtott aláírásgyűjtő íven lévő, továbbá a 16. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírást a Nemzeti Választási Bizottság nem ellenőrzi.

(2) Az aláírások ellenőrzése során meg kell vizsgálni a 15. §-ban foglalt követelmények teljesülését, azonosítani kell a kezdeményezést aláíró polgárt, meg kell állapítani, hogy rendelkezik-e választójoggal, továbbá meg kell állapítani az érvényes aláírások számát.

(3) A kezdeményezést aláíró polgár azonosítását és választójoga megállapítását az aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatainak a központi névjegyzék adataival való összevetésével kell elvégezni.

(4) Az aláírások tételes ellenőrzését addig kell folytatni, amíg bizonyossá nem válik, hogy

- a) az érvényes aláírások száma a kétszáztezret eléri, vagy
- b) az érvényes aláírások száma százezer alatt marad, vagy
- c) az érvényes aláírások száma a százezeret eléri, de kétszázezer alatt marad.

(5) Az aláírások számának megállapításakor a kezdeményezés hitelesítésre történő benyújtását támogató választópolgárok számát is figyelembe kell venni.

22. § (1) Az aláírások ellenőrzése során a szervező képviselője jelen lehet.

(2) Az aláírások ellenőrzését az aláírásgyűjtő ívek benyújtásától számított hatvan napon belül kell lefolytatni.

23. § Ha az érvényes aláírások száma legalább százezer, az aláírások ellenőrzésének eredményéről – az azt megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül – a Nemzeti Választási Bizottság elnöke tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

6. A személyes adatok védelme

24. § (1) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatai nem nyilvánosak, azokról – az aláírást ellenőrző szerv által az aláírások érvényességének megállapítása céljából vezetett technikai nyilvántartás kivételével – másolatot készíteni tilos.

(2) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár adatait, valamint a technikai nyilvántartást a Nemzeti Választási Bizottság, a Nemzeti Választási Iroda és a Kúria ellenőrizheti.

(3) A szervezőnek a be nem nyújtott aláírásgyűjtő ívet a benyújtására rendelkezésre álló határidő lejártát követő három napon belül meg kell semmisítenie, és erről jegyzőkönyvet kell készítenie. A jegyzőkönyvet három napon belül a Nemzeti Választási Bizottságnak át kell adni.

(4) A benyújtott aláírásgyűjtő ívet, valamint a technikai nyilvántartást a Nemzeti Választási Iroda az érvényes aláírások számának megállapítását követő harmincadik és negyvenötödik nap között megsemmisíti.

(5) A szervező és a kezdeményezést a 4. § szerint támogató választópolgár személyes adatait – a kezdeményezés benyújtására való jogosultsága ellenőrzése és a kapcsolattartás céljából – a Nemzeti Választási Bizottság, a Nemzeti Választási Iroda és a Kúria kezeli, azokat – a 7. § alapján nyilvánosságra hozott adatok kivételével – törölni kell

- a) a 8. § (1) bekezdés *a)–e)* pontja szerinti időpontot követő harmincötödik és negyvenedik nap között,
- b) a 8. § (2) bekezdésében foglalt tilalommal kapcsolatos jogorvoslat esetén a jogorvoslat elbírálását követő öt napon belül, vagy
- c) a népszavazás elrendeléséről szóló határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül.

7. A népszavazás elrendelése

25. § (1) Az Országgyűlés elnöke a kezdeményezést a 14. § (2) bekezdése vagy a 23. § szerinti tájékoztatás kézhezvételét követő legközelebbi ülésnapon bejelenti.

(2) A népszavazás elrendelésére irányuló kezdeményezésről az (1) bekezdés szerinti bejelentést követő harminc napon belül dönt az Országgyűlés. A határidő számításánál az ülésszakok közötti szünetet, valamint az elnapolás időtartamát figyelmen kívül kell hagyni.

26. § A köztársasági elnök és a Kormány a népszavazás elrendeléséig visszavonhatja az általa benyújtott népszavazási kezdeményezést.

27. § (1) Az Országgyűlés népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza a népszavazásra bocsátott kérdést, továbbá rendelkezik a népszavazás költségvetéséről. A kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.

(2) A népszavazás elrendeléséről szóló határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. Az Országgyűlés elnöke a népszavazás elrendeléséről tájékoztatja a köztársasági elnököt.

8. Jogorvoslatok

28. § (1) Az aláírásgyűjtéssel és az aláírások ellenőrzésével kapcsolatos jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) Az aláírásgyűjtéssel kapcsolatos kifogás elbírálása a Nemzeti Választási Bizottság hatáskörébe tartozik.

29. § (1) A Nemzeti Választási Bizottságnak a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni felülvizsgálati kérelmet – a Kúriának címezve – úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a Nemzeti Választási Bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a Kúriának.

30. § (1) A Kúria a felülvizsgálati kérelmet kilencven napon belül bírálja el. A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megváltoztatja. A Kúria döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

(2) A Kúria a Nemzeti Választási Bizottságnak a kezdeményezés visszautasításáról hozott határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A Kúria a Nemzeti Választási Bizottságnak a kezdeményezés visszautasításáról hozott határozatát helybenhagyja, vagy a Nemzeti Választási Bizottságot új eljárásra utasítja. A Kúria döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs. Ha a Kúria a Nemzeti Választási Bizottságot új eljárásra utasítja, a Nemzeti Választási Bizottság a Kúria döntésétől számított harminc napon belül dönt a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról.

(3) A Kúria határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzé kell tenni.

(4) Ha a Kúria a Nemzeti Választási Bizottság kérdés hitelesítésének megtagadásáról – beleértve a kezdeményezés visszautasításáról – szóló határozatát helybenhagyja, – a (3) bekezdéstől eltérően – a Magyar Közlönyben nyolc napon belül közleményt tesz közzé, amely tartalmazza

- a) a Kúria határozatának számát,
- b) a Nemzeti Választási Bizottság határozata számát és helybenhagyásának tényét, valamint
- c) tájékoztatást arról, hogy a Kúria határozata megtekinthető a Kúria honlapján.

9. A népszavazás kötéreje

31. § (1) Az Országgyűlés – ha a népszavazás törvényalkotási kötelezettséget keletkeztet – köteles a népszavazás napjától számított száznyolcvan napon belül az érvényes és eredményes népszavazás döntésének megfelelő törvényt megalkotni.

(2) A népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre a népszavazás napjától – ha a népszavazás törvényalkotási kötelezettséget keletkeztet, a törvény kihirdetésétől – számított három évig kötelező.

III. Fejezet

Helyi népszavazás kezdeményezése

10. A helyi népszavazás tárgya

32. § (1) A helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

(2) Nem lehet helyi népszavazást tartani

- a) a költségvetésről és a zárszámadásról,
- b) a helyi adókról,
- c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről,
- d) a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.

33. § A képviselő-testület helyi népszavazást köteles elrendelni abban a kérdésben, amelyben törvény vagy önkormányzati rendelet helyi népszavazás megtartását írja elő.

34. § (1) Helyi népszavazást kezdeményezhet

- a) a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,
- b) a képviselő-testület bizottsága,
- c) az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.

(2) A képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.

11. A választópolgári kezdeményezés szervezője

35. § (1) Helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést

a) olyan magánszemély, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó lehet,

b) párt,

c) egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet.

(2) Egy kezdeményezésnek több szervezője is lehet. Ebben az esetben a szervezők egy személyt jelölnek ki a választási szervekkel való kapcsolattartásra.

12. A helyi népszavazásra javasolt kérdés benyújtása

36. § (1) A szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – a kérdés hitelesítése céljából – be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz.

(2) Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

(3) A magánszemély szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját közli a helyi választási bizottsággal. A helyi választási iroda a központi névjegyzékben ellenőrzi a szervező választójogát.

(4) Az egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor. A helyi választási iroda a párt és az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

(5) A képviselő-testület tagjai és bizottsága az általuk kezdeményezett helyi népszavazásra javasolt kérdést – hitelesítés céljából – benyújtják a helyi választási bizottsághoz.

(6) A kérdést személyesen vagy postai úton lehet benyújtani.

(7) A benyújtás időpontjának a kérdés helyi választási irodánál történő érkeztetése számít.

37. § A kérdés benyújtását követő munkanapon a helyi választási iroda nyilvánosságra hozza a benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét.

38. § (1) A kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés

a) a helyi választási iroda vezetőjének a 40. § (1) bekezdése szerinti elutasító döntését követő tizenhat napon belül, ha az ismételt benyújtásra nem kerül sor,

b) a kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig,

c) a helyi népszavazási kezdeményezés visszavonásáig,

d) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig,

e) a helyi népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig,

f) a helyi népszavazás megtartásáig, vagy

g) a 60. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig.

(2) Az (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti esetben az ott megjelölt időpontot követő harminc napon belül újabb, azonos tárgyú kérdést nem nyújthat be ugyanazon szervező vagy ugyanazon, a 34. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kezdeményező.

(3) Két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok – akár részben – azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának a képviselő-testületre.

39. § (1) A helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

(2) A helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szeméremsértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

13. A kérdés hitelesítése

40. § (1) Ha a kezdeményezés a helyi népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 35. §-ban, a 36. §-ban és a 38. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a helyi választási iroda vezetője a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és a kérdést nem terjeszti a helyi választási bizottság elé. Az elutasító határozat tartalmára és közlésére a Ve. 46. §, 47. §, 48. § (3) bekezdése és 50. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A helyi választási iroda vezetőjének a határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a helyi választási bizottság napirendjére kell tűzni.

(3) Ha a szervező a kérdést a helyi választási iroda vezetője elutasító határozatának közlését követő tizenöt napon belül nyújtja be ismételten, a 38. § alkalmazásában az első benyújtás időpontját kell a kérdés benyújtása időpontjának tekinteni.

41. § (1) A helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

(2) A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

42. § A helyi választási bizottság a kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül az önkormányzat hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos módon közzéteszi.

43. § (1) A kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén a törvényszék hitelesítő határozatot helybenhagyó vagy a kérdést hitelesítő döntésének a helyi választási bizottsággal való közlését – követő öt napon belül a helyi választási iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, és azt átadja a szervezőnek. Az aláírásgyűjtő ív átadásának feltétele, hogy a szervező az adatkezelést az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentse.

(2) A helyi választási bizottság elnöke a képviselő-testület tagjai vagy bizottsága által benyújtott kérdés hitelesítéséről a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén a törvényszék hitelesítő határozatot helybenhagyó vagy a kérdést hitelesítő döntésének közlését – követő öt napon belül tájékoztatja a polgármestert.

14. Az aláírásgyűjtés

44. § (1) Helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést az aláírásgyűjtő ív hitelesítési záradékkal ellátott mintapéldányáról készített másolaton lehet támogatni. A támogató aláírás nem vonható vissza.

(2) Az aláírásgyűjtő íven a saját kezű aláírás mellett – az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából – fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját, valamint anyja nevét. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(3) Az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltünteteti nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el.

(4) Egy választópolgár a kezdeményezést csak egyszer támogathatja, a további aláírásai érvénytelenek.

45. § (1) Aláírást a választópolgárok zaklatása nélkül – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – bárhol lehet gyűjteni.

(2) Nem gyűjthető aláírás

a) az aláírást gyűjtő és az aláíró munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetőleg munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,

b) a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,

c) tömegközlekedési eszközön,

d) állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,

e) egészségügyi szolgáltató helyiségében,

f) felsőoktatási és köznevelési intézményben.

(3) Az aláírást az aláíró választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az aláíró választópolgár az aláírást nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését.

46. § A 44. §-ban foglaltaknak nem megfelelő vagy a 45. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírás érvénytelen.

15. Az aláírások ellenőrzése

47. § (1) A szervező az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítési záradékkal történő ellátását követő harminc napon belül, egy alkalommal nyújthatja be a helyi népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő íveit a helyi választási bizottsághoz az aláírások ellenőrzése céljából.

(2) A késedelmesen, pótlólag, valamint a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen.

48. § Az aláírásgyűjtő ív benyújtását követően a szervező nem vonhatja vissza a kezdeményezést.

49. § (1) A helyi választási bizottság gondoskodik az aláírások ellenőrzéséről. A 47. § (2) bekezdése szerint benyújtott aláírásgyűjtő íven lévő, továbbá a 45. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírást a helyi választási bizottság nem ellenőrzi.

(2) Az aláírás ellenőrzése során meg kell vizsgálni a 44. §-ban foglalt követelmények teljesülését, azonosítani kell a kezdeményezést aláíró polgárt, meg kell állapítani, hogy rendelkezik-e választójoggal, továbbá meg kell állapítani az érvényes aláírások számát.

(3) A kezdeményezést aláíró polgár azonosítását és választójoga megállapítását az aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatainak a központi névjegyzék adataival való összevetésével kell elvégezni.

(4) Az aláírások tételes ellenőrzését addig kell folytatni, amíg bizonyossá nem válik, hogy az érvényes aláírások száma a választópolgárok helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számát eléri vagy az alatt marad.

(5) Az aláírások ellenőrzése során a szervező képviselője jelen lehet.

(6) Az aláírások ellenőrzését az aláírásgyűjtő ívek benyújtásától számított negyvenöt napon belül kell lefolytatni.

50. § Ha az érvényes aláírások száma eléri a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot, az aláírások ellenőrzésének eredményéről – az azt megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül – a helyi választási bizottság elnöke tájékoztatja a polgármestert.

16. A személyes adatok védelme

51. § (1) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatai nem nyilvánosak, azokról – az aláírást ellenőrző szerv által az aláírások érvényességének megállapítása céljából vezetett technikai nyilvántartás kivételével – másolatot készíteni tilos.

(2) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár adatait, valamint a technikai nyilvántartást a választási szervek és a törvényszék ellenőrizhetik.

(3) A szervezőknek a be nem nyújtott aláírásgyűjtő íveket a benyújtásukra rendelkezésre álló határidő lejártát követő három napon belül meg kell semmisíteniük, és erről jegyzőkönyvet kell készíteniük. A jegyzőkönyvet három napon belül a helyi választási bizottságnak át kell adni.

(4) A benyújtott aláírásgyűjtő íveket, valamint a technikai nyilvántartást a helyi választási iroda az érvényes aláírások számának megállapítását követő harmincadik és negyvenötödik nap között megsemmisíti.

(5) A szervező személyes adatait – a kezdeményezés benyújtására való jogosultsága ellenőrzése és a kapcsolattartás céljából – a választási szervek és a törvényszék kezeli, azokat – a 37. § alapján nyilvánosságra hozott adatok kivételével – törölni kell

- a) a 38. § (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti időpontot követő harmincötödik és negyvenedik nap között,
- b) a 38. § (2) bekezdésében foglalt tilalommal kapcsolatos jogorvoslat esetén a jogorvoslat elbírálását követő öt napon belül, vagy
- c) a népszavazás elrendeléséről szóló határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül.

17. A helyi népszavazás elrendelése

52. § A polgármester a törvényben foglalt feltételeknek megfelelő kezdeményezést a 43. § (2) bekezdése vagy az 50. § szerinti tájékoztatás kézhezvételét követő legközelebbi testületi ülésen bejelenti.

53. § A helyi népszavazás elrendeléséről az 52. § szerinti bejelentést követő harminc napon belül dönt a képviselő-testület.

54. § A képviselő-testület bizottsága, valamint tagjai a helyi népszavazás elrendeléséig visszavonhatják az általuk benyújtott helyi népszavazási kezdeményezést.

55. § (1) A képviselő-testület helyi népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza a helyi népszavazásra bocsátott kérdést, továbbá rendelkezik a helyi népszavazás költségvetéséről. A kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell helyi népszavazásra bocsátani.

(2) A helyi népszavazás elrendeléséről szóló határozatot az önkormányzat hivatalos lapjában, illetve a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A polgármester a helyi népszavazás elrendeléséről tájékoztatja a helyi választási bizottság elnökét.

18. Jogorvoslatok

56. § (1) Az aláírásgyűjtéssel és az aláírások ellenőrzésével kapcsolatos jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésére álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) Az aláírásgyűjtéssel kapcsolatos kifogás elbírálása a helyi választási bizottság hatáskörébe tartozik. A helyi választási bizottság határozata elleni fellebbezést a területi választási bizottság bírálja el.

57. § (1) A helyi választási bizottságnak a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni felülvizsgálati kérelmet – a törvényszékhez címezve – úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A helyi választási bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a törvényszéknek. Ha a felülvizsgálati kérelmet közvetlenül a törvényszékhez nyújtották be, arról a törvényszék haladéktalanul tájékoztatja a helyi választási bizottságot.

(3) A törvényszék a felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A törvényszék a helyi választási bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megváltoztatja; döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

58. § (1) A képviselő-testület helyi népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő helyi népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni felülvizsgálati kérelmet – a törvényszékhez címezve – úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz.

(2) A helyi választási bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a törvényszéknek. A helyi választási bizottság elnöke a felülvizsgálati kérelem benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja a polgármestert.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott eljárásban a törvényszék a határozat érdemében csak akkor folytat vizsgálatot, ha az aláírásgyűjtő ív hitelesítése és a helyi népszavazás elrendelése között a körülményekben olyan lényeges változás következett be, amelyet a kérdés hitelesítéséről, vagy az azzal szembeni felülvizsgálati kérelemről hozott döntés során a helyi választási bizottság, illetve az 57. § szerinti eljárásban a törvényszék nem vehetett figyelembe, és a döntést érdemben befolyásolhatja. A törvényszék nem vizsgálja érdemben azt a felülvizsgálati kérelmet, amelyben a kérelmező a kérdés tartalmát illető, valamint a hitelesítéssel összefüggő alkotmányossági aggályokra hivatkozik.

(4) A törvényszék a felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A törvényszék a képviselő-testület határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és a képviselő-testületet új határozat meghozatalára kötelezi.

19. A helyi népszavazás kötőereje

59. § A helyi népszavazás érvényes, ha a választópolgárok több mint fele érvényesen szavazott, és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.

60. § (1) A képviselő-testület – ha a helyi népszavazás döntési kötelezettséget keletkeztet – köteles a helyi népszavazás napjától számított száznyolcvan napon belül az érvényes és eredményes helyi népszavazás döntésének megfelelő rendeletet megalkotni vagy határozatot hozni.

(2) Az érvényes és eredményes helyi népszavazással hozott döntés a képviselő-testületre a helyi népszavazás napjától – ha a helyi népszavazás rendeletalkotási kötelezettséget keletkeztet, a rendelet kihirdetésétől – számított egy évig kötelező.

20. A területi szintű helyi népszavazás

61. § (1) A megyei és a fővárosi szintű helyi népszavazásra e fejezet rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az e fejezetben a helyi választási bizottság számára megállapított hatáskört a területi választási bizottság, a területi választási bizottság számára megállapított hatáskört a Nemzeti Választási Bizottság, a helyi választási iroda és annak vezetője számára megállapított hatáskört a területi választási iroda és vezetője gyakorolja.

(3) Az e fejezetben a törvényszék számára megállapított hatáskört a Kúria gyakorolja.

IV. Fejezet

Az európai polgári kezdeményezés

62. § Az európai polgári kezdeményezésre a 16. § (1) és (3) bekezdését, valamint a 28. § rendelkezéseit alkalmazni kell.

63. § Az online gyűjtési rendszer megfelelőségéről szóló igazolás kiállítása, a támogató nyilatkozatok ellenőrzése és az érvényes támogató nyilatkozatok számát tartalmazó igazolás kiállítása a Nemzeti Választási Bizottság hatáskörébe tartozik.

64. § (1) Az aláírások ellenőrzése során meg kell vizsgálni, hogy a támogató nyilatkozat formailag elfogadható-e, azonosítani kell a támogató nyilatkozatot aláíró polgárt, meg kell állapítani, hogy nagykorú uniós állampolgár-e, valamint azt, hogy az Európai Parlament tagjai választására az állampolgársága szerinti tagállamban jogosító korhatárt a támogató nyilatkozat aláírásakor elérte-e, továbbá meg kell állapítani az érvényes támogató nyilatkozatok számát.

(2) A támogató nyilatkozatot aláíró polgár azonosítását az aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatainak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, valamint szükség esetén az úti okmány nyilvántartás vagy a személyazonosító igazolvány nyilvántartás adataival való összevetésével kell elvégezni.

(3) Az aláírások ellenőrzése során a szervezők képviselője jelen lehet.

V. Fejezet

Az országos népszavazási eljárás

65. § Az országos népszavazási eljárásban az e fejezetben foglalt eltérésekkel alkalmazni kell a Ve. 244. § (2) bekezdése, 245. §, 247. § (1) és (3) bekezdése, 250. §, 251. §, 256. § (2) bekezdése, 257. § (3) bekezdése, 258. § (1) bekezdése, 259–270. §, 271. § (2) bekezdése, 272–274. §, 275. § (1) és (2) bekezdése, 277–285. §, 288–291. §, 297. §, valamint 298. § rendelkezéseit is.

66. § A szavazás, az eredmény megállapítása és a jogorvoslat során a népszavazásra feltett minden kérdést külön-külön kell figyelembe venni.

21. Az országos népszavazás kitűzése

67. § (1) A népszavazás időpontját a köztársasági elnök a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén annak elbírálását – követő 15 napon belül tűzi ki.

(2) A népszavazást akkor is ki lehet tűzni, ha más kérdésben a köztársasági elnök már korábban népszavazást tűzött ki, annak idejéig legalább 50 nap van hátra, és az újabb kérdésben történő népszavazás egyidejű megtartása a szavazás lebonyolításának törvényességét nem veszélyezteti.

(3) Az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának napjára, továbbá az azt megelőző és követő 41 napon belüli időpontra nem tűzhető ki országos népszavazás. Ha az országos népszavazást emiatt nem lehet kitűzni, az országos népszavazást a választást követő 131 napon belüli időpontra kell kitűzni.

(4) A népszavazás elrendeléséről és a népszavazás időpontjának kitűzéséről szóló határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

22. A választási szervek

68. § (1) A Nemzeti Választási Bizottságba a kezdeményezést szervező, de országgyűlési képviselőcsoporttal nem rendelkező szervezetek egy közös tagot bízhatnak meg.

(2) Az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői egy közös tagot, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok egy-egy tagot bízhatnak meg.

(3) A szavazatszámoló bizottságba, valamint az egy szavazókörrel rendelkező településen a helyi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői két közös tagot, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok két-két tagot bízhatnak meg.

(4) A kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok a külképviseletekre a Ve. 5. §-a szerint bízhatnak meg megfigyelőt.

(5) A Ve. 245. § (2) bekezdése szerinti megfigyelő megbízására a kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok jogosultak.

23. A népszavazási kampány

69. § Országos népszavazási kampányidőszakban politikai reklámot a kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok tehetnek közzé. A politikai reklámok közzétételére az Európai Parlament tagjainak választásán irányadó szabályokat kell alkalmazni.

24. Adatszolgáltatás a névjegyzékből

70. § (1) A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét – a Ve. 89. § rendelkezéseire is figyelemmel – a kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok kérésére a Nemzeti Választási Iroda öt napon belül, de legkorábban a népszavazás napját megelőző ötvenedik napon átadja.

(2) Az adatszolgáltatás teljesítésének feltétele, hogy a kezdeményezés szervezői, illetve az országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező párt igazolja a kötelező legkisebb munkabér tíz havi összegének megfelelő összegű adatszolgáltatási díjnak a Nemzeti Választási Iroda számlájára történt befizetését.

25. A szavazólap adattartalma

71. § (1) Egy szavazólapon csak egy kérdés szerepelhet.

(2) Az országos népszavazás szavazólapja tartalmazza

- a) a „szavazólap” megjelölést,
- b) a bélyegzőlenyomat elhelyezésére szolgáló terület megjelölését a szavazólap bal felső sarkában,
- c) az országos népszavazás megnevezést,

- d) az országos népszavazás napját,
- e) annak megjelölését, hogy érvényesen szavazni csak egy válaszra lehet,
- f) az országos népszavazásra feltett kérdést,
- g) az igen és nem válaszlehetőséget,
- h) a szavazásra szolgáló kört,
- i) az érvényes szavazat formájára vonatkozó tájékoztatást.

(3) A szavazólap adattartalmát a Nemzeti Választási Bizottság hagyja jóvá legkésőbb a szavazás napját megelőző negyvenötödik napon.

26. A szavazási levélcsomag

72. § A levélben szavazás szavazólapja bélyegzőlenyomat nélkül érvényes.

27. A szavazatok továbbítása

73. § Ha a külképviseletről érkezett urnában lezáratlan boríték van, az le nem adott szavazatnak számít, és külön kell csomagolni.

28. A szavazás módja

74. § A Ve. 186. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

29. A szavazatszámlálás

75. § A Ve. 193. §, 195. §, valamint 197. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

76. § A külképviseleten leadott szavazatokat a Nemzeti Választási Bizottság felügyelete mellett a Nemzeti Választási Iroda számlálja meg. A számlálást nem lehet megkezdeni a szavazás napján 19 órát megelőzően.

30. A választás eredményének megállapítása

77. § (1) A szavazás eredményéről kiállított szavazóköri jegyzőkönyv egy példányát a helyi választási iroda a Nemzeti Választási Irodához továbbítja.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság

- a) a szavazóköri jegyzőkönyvek,
- b) a külképviseleti szavazás eredményét megállapító jegyzőkönyv és
- c) a levélben leadott szavazatok megszámlálásának eredményét megállapító jegyzőkönyv

alapján megállapítja a választás eredményét.

78. § A népszavazás eredményének megállapítása során az Alaptörvény 8. cikk (4) bekezdésében foglalt érvényességi feltétel vizsgálatakor a szavazás napján a központi névjegyzékben szereplő, a népszavazáson részt venni jogosult választópolgároknak a számát kell figyelembe venni.

31. A jogorvoslat

79. § (1) Az országos népszavazási eljárásban a jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A médiaszolgáltatók és a sajtó, illetve a filmszínházak választási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogást a Nemzeti Választási Bizottság bírálja el. Körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatóval vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogást a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság bírálja el.

VI. Fejezet

A helyi népszavazási eljárás

80. § A szavazás, az eredmény megállapítása és a jogorvoslat során a helyi népszavazásra feltett minden kérdést külön-külön kell figyelembe venni.

32. A helyi népszavazás kitűzése

81. § (1) A helyi népszavazás időpontját a helyi választási bizottság a helyi népszavazást elrendelő képviselő-testületi határozat elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén annak elbírálását – követő 15 napon belül tűzi ki.

(2) A helyi népszavazást úgy kell kitűzni, hogy a szavazás napja a kitűzés napját követő hetvenedik és ötvenedik nap közé essen.

(3) A helyi népszavazási eljárás határidőinek naptár szerinti dátumait a helyi választási bizottság a helyi népszavazást kitűző határozatában állapítja meg.

(4) A helyi népszavazás időpontjának kitűzéséről szóló határozatot az önkormányzat hivatalos lapjában, és a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

33. A helyi népszavazási eljárás költségei

82. § A helyi népszavazás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket a helyi önkormányzat költségvetéséből kell biztosítani.

34. A választási szervek

83. § (1) A helyi népszavazáson az alábbi választási bizottságok működnek:

- a) szavazatszámoló bizottság,
- b) helyi választási bizottság,
- c) területi választási bizottság,
- d) fővárosi, megyei ügyben a Nemzeti Választási Bizottság is.

(2) A helyi választási bizottságba, fővárosi, megyei ügyben a területi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői közösen, választási bizottságonként egy tagot, továbbá a kezdeményezés

szervezésében részt nem vevő, de a képviselő-testületben képviselőcsoporttal rendelkező szervezetek egy-egy tagot bízhatnak meg.

(3) A szavazatszámláló bizottságba, valamint az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői közösen, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de a képviselő-testületben képviselőcsoporttal rendelkező szervezetek két-két tagot bízhatnak meg.

35. A választópolgár tájékoztatása

84. § (1) Azt a választópolgárt, aki legkésőbb a szavazás napját megelőző harmincadik napon a szavazóköri névjegyzékben szerepel, a helyi választási iroda értesítő megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe vételéről.

(2) Az értesítőt a választópolgár értesítési címére, ennek hiányában lakcímére a szavazást megelőző huszadik napig kell megküldeni.

36. A szavazólap adattartalma

85. § (1) Egy szavazólapon csak egy kérdés szerepelhet.

(2) A helyi népszavazás szavazólapja tartalmazza

- a) a „szavazólap” megjelölést,
- b) a bélyegzőlenyomat elhelyezésére szolgáló terület megjelölését a szavazólap bal felső sarkában,
- c) a helyi népszavazás megnevezést,
- d) a helyi népszavazás napját,
- e) a település, illetve a megye vagy a főváros megjelölését,
- f) annak megjelölését, hogy érvényesen szavazni csak egy válaszra lehet,
- g) a helyi népszavazásra feltett kérdést,
- h) az igen és nem válaszlehetőséget,
- i) a szavazásra szolgáló kört,
- j) az érvényes szavazat formájára vonatkozó tájékoztatást.

(3) A szavazólap adattartalmát a helyi választási bizottság hagyja jóvá legkésőbb a szavazás napját megelőző harmincadik napon.

37. A szavazás módja

86. § A Ve. 186. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

38. A szavazatszámlálás

87. § A Ve. 193. §, 195. §, valamint 197. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

39. Az eredmény megállapítása

88. § A helyi népszavazás eredményét a szavazatszámoló bizottságok jegyzőkönyvei alapján a helyi választási bizottság állapítja meg.

40. A jogorvoslat

89. § (1) A helyi népszavazási eljárásban a jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A helyi népszavazással kapcsolatos kifogásról a helyi választási bizottság dönt. A helyi választási bizottság döntése elleni fellebbezésről a területi választási bizottság dönt.

41. A területi szintű helyi népszavazási eljárás

90. § (1) A megyei és a fővárosi szintű helyi népszavazási eljárásra e Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az e fejezetben a helyi választási bizottság számára megállapított hatáskört a területi választási bizottság, a területi választási bizottság számára megállapított hatáskört a Nemzeti Választási Bizottság, a helyi választási iroda és annak vezetője számára megállapított hatáskört a területi választási iroda és vezetője gyakorolja.

(3) Az e fejezetben a törvényszék számára megállapított hatáskört a Kúria gyakorolja.

VII. Fejezet

Záró rendelkezések

42. Felhatalmazó rendelkezések

91. § Felhatalmazást kap a választások és népszavazások szabályozásáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

- a) a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályait,
- b) az országos és helyi népszavazás kezdeményezése során és az országos és helyi népszavazási eljárásban használandó nyomtatványokat,
- c) az országos népszavazási eljárás határidőinek naptár szerinti dátumait,
- d) az országos népszavazási eredmény országosan összesített adatainak körét,
- e) az országos népszavazási eljárás költségeinek normatíváit, tételeit, elszámolási és belső ellenőrzési rendjét,
- f) az országos népszavazási eljárásban – a Nemzeti Választási Bizottság kivételével – a választási bizottságok tagjait megillető tiszteletdíj és a választási irodák tagjait megillető díjazás összegét,
- g) a médiatartalom-szolgáltató képviselőjében eljáró személy e minőségének igazolására használható okiratokat,
- h) a bírság megfizetésének részletes szabályait,

- i) azon településeket és külképviseleteket, ahol a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár – kérelmére – átveheti a szavazási levélcsomagot,
- j) a fővárosi és megyei kormányhivatal népszavazással összefüggő informatikai feladatai ellátásának részletes szabályait,
- k) a Nemzeti Választási Bizottság választott tagjai – a Nemzeti Választási Bizottság működése kapcsán felmerülő – indokolt és igazolt költségeinek körét és a megtérítésre vonatkozó szabályokat.

92. § Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát.

43. Hatályba léptető rendelkezés

93. § Ez a törvény 2014. január 1. napján lép hatályba.

44. Átmeneti rendelkezések

94. § (1) Az e törvény hatálybalépését megelőzően

- a) benyújtott kérdés hitelesítésére,
- b) benyújtott aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírások ellenőrzésére,
- c) hitelesített népi kezdeményezésre,
- d) kitűzött helyi népszavazás lebonyolítására

a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Ha az e törvény hatálybalépését követően az országgyűlési képviselők 2014. évi általános választása kitűzésre kerül, ezt követően az országos népszavazás kezdeményezése során benyújtott aláírásgyűjtő ívek aláírásainak ellenőrzésekor a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár aláírását is érvényesnek kell elfogadni.

45. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

95. § E törvény 69. §-a az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése alapján, a 99. § az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése alapján, a 98. § és a 101. § (3) bekezdése az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján, a 102. § f) pontja az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

46. A jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre utaló rendelkezés

96. § A IV. fejezet a polgári kezdeményezésről szóló 2011. február 16-ai 211/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkének, a 97. § a rendelet 14. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

47. Módosító rendelkezések

97. § A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 350. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„A választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény

350. § (1) Aki a választási eljárásról szóló törvény vagy a népszavazás kezdeményezéséről szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés során

- a) a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtevesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,
- b) népszavazás vagy európai polgári kezdeményezés indítványozása érdekében erőszakkal, fenyegetéssel, megtevesztéssel vagy anyagi juttatással szerez aláírást,
- c) jogosultság nélkül szavaz,
- d) jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel,
- e) arra jogosultat a választásban, a népszavazásban, a népszavazási vagy az európai polgári kezdeményezésben akadályoz, vagy erőszakkal, fenyegetéssel, megtevesztéssel, vagy anyagi juttatással befolyásolni törekszik,
- f) megsérti a választás vagy a népszavazás titkosságát,
- g) meghamisítja a választás, a népszavazás, a népszavazási vagy az európai polgári kezdeményezés eredményét,
- h) a jelölési eljárás során az ajánlásáért, illetve a népszavazás kezdeményezése vagy európai polgári kezdeményezés indítványozása során az aláírásáért anyagi juttatást fogad el,
- i) szavazatát anyagi juttatás nyújtásától teszi függővé, és erre tekintettel anyagi juttatást fogad el, büntetést követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki nemzetiségi önkormányzati képviselőjelöltként történő nyilvántartásba vételhez szükséges nyilatkozatában korábbi nemzetiségi önkormányzati képviselőjelöltségére vonatkozóan valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz.”

98. § Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„65. § (1) Az Alkotmánybíróság érdemi határozatával elbírálja az indítványt, és dönt az eljárása során szükségszerűen felmerülő egyéb kérdésekben.

(2) Az Alkotmánybíróság a 33. § (1) bekezdése szerinti határozatában az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országgyűlést új határozat meghozatalára hívja fel.”

99. § A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 148. § (3)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Ha az 1. mellékletben felsoroltakon kívül további nemzetiség kíván bizonytságot tenni arról, hogy megfelel a feltételeknek, legalább ezer, magát e nemzetiséghez tartozónak valló, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán szavazati joggal rendelkező választópolgár kezdeményezheti a nemzetiség Magyarországon honos népcsoporttá nyilvánítását. Az eljárás során a népszavazás kezdeményezéséről szóló törvénynek az országos népszavazás kezdeményezésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, a (4) és (5) bekezdésben foglalt eltéréssel.

(4) A kezdeményezés szervezője az a választópolgár lehet, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választható.

(5) A Nemzeti Választási Bizottság az eljárása során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását a törvényi feltételek fennállásáról.”

100. § A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaz.tv.) 36. § *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A személyi azonosító továbbítására jogosult:)

„*d)* a népszavazási kezdeményezést, európai polgári kezdeményezést szervező az összegyűjtött aláírásoknak a Nemzeti Választási Bizottság, illetve a helyi választási bizottság részére történő átadásakor;”

101. § (1) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 23. § *a)* pontjában a „a népi kezdeményezésről” szövegrész helyébe az „az európai polgári kezdeményezésről” szöveg lép.

(2) A Szaz.tv. 32. § *g)* pontjában a „népi kezdeményezésről” szövegrész helyébe az „európai polgári kezdeményezésről” szöveg, 36. § *f)* pontjában az „a népi kezdeményezést” szövegrész helyébe az „az európai polgári kezdeményezést” szöveg lép.

(3) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 33. § (1) bekezdésében a „bárki indítványára” szövegrész helyébe a „bárki indítványára harminc napon belül” szöveg lép.

48. Hatályon kívül helyező rendelkezések

102. § Hatályát veszti

a) a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény IV. fejezete, valamint 117. §-a,

b) a Szaz.tv. 32. § *g)* pontjában a „továbbá a népszámlálásról szóló törvényben,” szövegrész, 32. § *m)* pontja, 34. § (1) bekezdésében a „népi kezdeményezés,” szövegrész, 36. § *n)* pontja,

c) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény,

d) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 16. § (1) bekezdés *p)* pontjában az „, a népi kezdeményezés” szövegrész,

e) a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 10. § (2) bekezdés *a)* pontjában az „és népi kezdeményezés” szövegrész,

f) a Ve. 9. §-a.